

جداسازی و تعیین هویت عوامل قارچی جدا شده از خار و تیغ گیاهان منطقه اصفهان و شهرهای اطراف

رضا کچونی*^۱، دکتر مسعود امامی^۲

چکیده

مقدمه: مهم‌ترین راه انتقال بیماری‌های قارچی زیر جلدی تلقیح تروماتیک عوامل قارچی توسط خار و تیغ گیاهان می‌باشد. سالیانه مواردی از این بیماری‌ها در سراسر کشور گزارش می‌شود. به منظور آگاهی از عوامل قارچی آلوده کننده خار و تیغ گیاهان منطقه اصفهان و شهرهای اطراف، بررسی حاضر صورت گرفت.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی است و به مدت یک سال در ۱۶ شهر و ۱۶ روستای استان اصفهان انجام شد. در این بررسی ۸۰۰ نمونه از خار و گیاهان این مناطق جمع‌آوری گردید. نمونه‌های تهیه شده بلافاصله در محیط‌های S و SCC (پلیت) به صورت نشاء کاری کشت و در دمای آزمایشگاه نگهداری گردید. از کلنی‌های جدا شده جهت شناسایی گونه‌های مختلف قارچی اقدام به کشت در محیط‌های اختصاصی و تلقیح به حیوان صورت گرفت. به منظور شناسایی مخمرهای جدا شده نیز روش دیسک‌های آغشته به ۶ ماده شیمیایی مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج: جمعاً ۱۶۷۶ کلنی قارچی و اکتینومیسست‌های شناسایی گردید، که از این تعداد ۲ مورد نوکاردیاداسونویلی و بقیه از قارچ‌های کپکی و مخمری بودند. فراوان‌ترین قارچ‌های شناسایی شده به ترتیب فراوانی: انواع آلترناریا (۲۲/۴٪)، انواع اسپرژیلوس (۱۱/۸٪)، انواع کلادوسپوریوم (۱۰/۸٪)، انواع میسلیم استریل (۱۰/۶٪)، انواع پنی سیلیوم (۹/۷٪)، بیشترین عوامل قارچی متعلق به شهرستان شهرضا (۱۰/۲٪) و کمترین متعلق به شهرستان اردستان (۳٪) بود. قارچ‌های مخمری جدا شده در این بررسی به ترتیب فراوانی: کاندیدا تروپیکالیس (۵۰٪)، رودوترولا روبرا (۱۲/۵٪)، کاندیدا کروزه ای (۱۱/۴٪)، تریکوسپورون کاندیدا (۷/۹٪)، مخمرهای نامشخص (۶/۸٪)، کاندیدا گیلرموندی (۵/۷٪)، ساکارومیسس سروسیه (۳/۴٪)، ژنوتریکوم کاندیدوم و تریکوسپورون گلابراتا هریک (۱/۱٪). اکثر قارچ‌های مخمری جدا شده مربوط به شهرستان خوانسار با (۱۹/۲٪) بود. در این بررسی تعداد ۴ مورد قارچ مشابه کوکسیدیونیدس ایمیتیس، ۴ مورد فیالوفورا وروکوزا و ۳ مورد آگزوفیالا جنسلمی جدا و شناسایی گردید. نتیجه گیری: در این مطالعه که برای اولین بار در منطقه انجام شده بود طیفی از قارچ‌های پاتوژن و فرصت طلب جدا گردید. قارچ‌هایی چون آگزوفیالا جنسلمی و نوکاردیوپسیس داسونویلی از نمونه‌های خار جدا گردید که در بررسی‌های مشابه قبلی در کشور جدا نشده بود.

واژه‌های کلیدی: قارچ، خار و تیغ گیاهان، اصفهان

مقدمه

در میان چهارصد هزار گونه قارچی که تاکنون شناسایی شده اند تنها کمتر از ۲۰۰ گونه در ارتباط با بیماری انسان هستند. به جز تعداد کمی از آنها اکثر عفونت‌های قارچی انسان از یک منبع آگزوژن (محیط) از طریق استنشاق و یا تروما منشأ می‌گیرند^(۱).

*۱- نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری قارچ‌شناسی

تلفن همراه: ۰۹۱۲۸۰۳۱۲۴۷-۰۲۱-۸۸۰۱۱۰۰۱ (داخلی ۳۵۷۲ و ۳۸۸۳)

نمبر: ۸۸۰۱۳۰۳۰ E-mail: kachuei@modares.ac.ir

دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس

۲- استاد گروه میکروبیولوژی - دانشکده بهداشت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی

واحد شمال تهران

تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۷/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۶/۲/۲۷